

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

953

Vragen van het lid **Teeven** (VVD) aan de ministers van Justitie en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de Nederlandse draf- en rensport*. (Ingezonden 26 oktober 2009)

1

Heeft u kennisgenomen van de verlening van surseance van betaling aan de Stichting NDR (Nederlandse draf- en rensport)¹, alsmede van de zeer recente verlening van surseance van betaling aan het drafcentrum Wolvega?²

2

Is de conclusie gerechtvaardigd, dat de surseance van betaling in beide gevallen het gevolg is van de verminderde afdrachtpercentages die het bedrijf Scientific Gaming and Racing (SGR), aan wie door u als enige een totalisatorvergunning is verstrekt, aan de Nederlandse Draf- en Rensport betaalt?

3

Is het waar dat in de door u medio 2008 aan SGR verleende hernieuwde vergunning anders dan in het verleden geen minimumafdrachtpercentage(s) stonden vermeld? Waarom bevat die vergunning geen minimumpercentage, terwijl deze in het verleden wel steeds in de door u

verleende totalisatorvergunning aan SGR werd opgenomen?

4

Is het waar dat het College van Toezicht voor de Kansspelen (hierna: het College) desgevraagd bij brief van 22 november 2007 heeft aanbevolen om voor de vernieuwing van de vergunning aan SGR voor opnieuw een periode van vijf jaar, een transparante allocatieprocedure te starten? Heeft het College dit advies mede geënt op uitspraken van zowel het Hof van de Europese Gemeenschappen als van de Raad van State, die zich beide hadden uitgesproken over de noodzaak van een transparante allocatieprocedure bij de verlening van (exclusieve) vergunningen? Heeft het College u geadviseerd om een oproep te plaatsen op basis waarvan gegadigden een onderbouwd plan konden indienen? Is het waar dat ten minste één gegadigde een poging heeft gedaan om aan de procedure mee te doen, onder meer door terzake stukken op te vragen op basis van de Wet Openbaarheid van Bestuur?

5

Waarom heeft u ondanks het advies van het College en ondanks de gebleken belangstelling van mogelijke andere partij(en), er toch voor gekozen om zonder verdere voorwaarden, en dus ook zonder het

voorheen gebruikelijke minimumafdrachtpercentage, de vergunning opnieuw exclusief voor een periode van 5 jaar aan SGR te verlenen?

6

Is de observatie juist dat de Nederlandse Draf- en Rensport daardoor in een afhankelijke positie terecht was gekomen omdat SGR de vergunning al binnen had zonder nadere financiële voorwaarden, dat SGR op basis daarvan heeft gemeend de afdracht met 40 procent (800.000 á 900.000 euro per jaar) te moeten terugschroeven, en dat dit precies de omvang van het financiële probleem van de NDR is? Is het met andere woorden zo, dat de verlening van surseance van betaling aan de Stichting NDR en aan het drafcentrum Wolvega in wezen het rechtstreekse gevolg zijn van de gang van zaken bij de vergunningverlening?

7

Is het een expliciete keuze geweest om de mogelijkheid om in Nederland op paardenrennen te wedden, te bemoeilijken? Zo ja, wanneer is deze keuze gemaakt en wanneer is deze met de Kamer gedeeld? Zo nee, erkent u dan dat de ongelukkige handelwijze tijdens de zomer van 2008 thans rechtstreeks leidt tot de problemen van de Nederlandse draf- en rensport, die niet zouden zijn

opgetreden indien Justitie zijn werk zorgvuldiger en in overeenstemming met de eerder gestelde voorwaarde van een minimumafdracht, had gedaan? Is het niet juist een doelstelling van het Nederlandse kansspelbeleid om het bestaande aanbod te kanaliseren en niet om het bestaande aanbod te kannibaliseren?

8

Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsmarkt van een eventueel faillissement van de Stichting NDR, respectievelijk drafcentrum Wolvega? Is het waar dat daardoor 2000, veelal laaggekwalificeerde banen, komen te vervallen? Welke kosten zijn daaraan verbonden voor werkloosheidsuitkeringen en reïntegratie-inspanningen, dan wel gesubsidieerde nieuwe banen? Wat zijn voorts de gevolgen voor de paardensport in Nederland?

9

Bent u tegen deze achtergrond bereid om op zeer korte termijn met de Stichting NDR en het drafcentrum Wolvega aan tafel te zitten om te bezien op welke wijze de toekomst van de Nederlandse draf- en rensport kan worden verzekerd, nu deze immers door een omissie in de vergunningverlening op het spel staat?

¹ Zoals uitgesproken door de rechtbank 's-Gravenhage op 9 juni 2009.

² Zoals uitgesproken door de rechtbank 's-Gravenhage op 24 augustus 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 10 december 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 651

1

Ja.

2

Nee. De financiële problemen bij de Nederlandse Draf- en Rensport (hierna: NDR) gaan jaren terug, en vloeien vooral voort uit het (om verschillende redenen) teruglopende animo voor draf- en rensportwedstrijden en het wedden daarop. Noch de NDR, noch de achtereenvolgende houders van de totalisatorvergunning zijn erin geslaagd deze neergang een halt toe te roepen. De af te dragen vergoeding

door SGR aan NDR voor de organisatie van de wedstrijden is tot in detail geregeld in de samenwerkingsovereenkomst tussen beide partijen. Een gewijzigde samenwerkingsovereenkomst is op 22 december 2008 door beide partijen ondertekend. Volgens cijfers van SGR, die gebaseerd zijn op de eerste drie kwartalen van 2009, is de vergoeding ongeveer 400.000 euro lager dan in 2008. Het verschil wordt veroorzaakt door de dalende omzet als gevolg van een teruglopend aantal koersen, naar het zich laat aanzien is de omzet ongeveer 10% lager dan in 2008. Berekeningen van SGR laten zien dat indien de omzet gelijk zou zijn aan de omzet in 2008, de NDR op basis van de nieuwe afspraken ongeveer 70.000 euro meer zou hebben gekregen dan onder de oude voorwaarden.

3

Het artikel in de vergunning over de vergoeding voor de organisatie van de wedstrijden is in 2008 gewijzigd. In plaats van een exact af te dragen percentage is in de vergunning opgenomen dat SGR een percentage betaalt dat is vastgelegd in een tussen de SGR en NDR gesloten samenwerkingsovereenkomst. Deze wijziging vloeit voort uit het standpunt dat het hier gaat om een overeenkomst tussen twee privaatrechtelijke partijen waaraan de overheid geen deel heeft. Deze opstelling past in het streven om de verschillende, historisch uiteen gegroeide, landelijke vergunningen te harmoniseren. De NDR was de enige wedstrijdorganisator waarvoor de hoogte van de vergoeding in de vergunning vastgelegd werd; noch voor de buitenlandse koersorganisatoren in de drafen rensport, noch voor de wedstrijdorganisatoren in andere sporten bestond iets dergelijks.

4

Ja, het College heeft aanbevolen een transparante allocatieprocedure te starten. Tevens heeft het College mij geadviseerd een oproep voor gegadigden te plaatsen. Omdat de noodzaak van het toepassen van een transparante allocatieprocedure te starten door de Nederlandse overheid wordt betwist is dit advies van het College niet overgenomen. Het gemeenschapsrecht, noch het nationale recht (waaronder de Wet op de kansspelen) brengt de verplichting

met zich mee om de afgifte van vergunningen op grond van de Wet op de kansspelen al dan niet periodiek «openbaar aan te besteden». Tussen The Sporting Exchange (ook wel bekend als Betfair) en de Minister van Justitie loopt al enkele jaren een geschil, onder andere over de vraag in hoeverre er een verplichting is de vergunningen die elke vijf jaar voor het organiseren van sportprijsvragen dan wel een totalisator worden verleend openbaar aan te besteden. Inmiddels heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bij uitspraak van 14 mei 2008 (LJN: BD1483) het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (thans het Hof van Justitie van de Europese Unie, hierna: het Hof) gevraagd door middel van een prejudiciële beslissing uitspraak te doen over (onder andere) deze vraag. In september 2008 heeft de Nederlandse regering schriftelijke opmerkingen over deze zaak bij het Hof ingediend, met handhaving van het standpunt dat uit het communautaire recht geen plicht voortvloeit om vergunningen op grond van de Wet op de kansspelen openbaar aan te besteden (dan wel anderszins op transparante wijze te verdelen). Op 12 november 2009 is deze zaak ter zitting behandeld door het Hof. De Advocaat-Generaal brengt op 17 december 2009 zijn advies uit, op basis daarvan zal het Hof een uitspraak doen. In antwoord op uw laatste vraag of tenminste één gegadigde verzocht heeft aan de procedure voor de totalisatorvergunning mee te doen, kan ik u meedelen dat inderdaad, naast de aanvraag van de huidige vergunninghouder, een derde partij een vergunningaanvraag heeft ingediend. Zoals ik hierboven heb aangegeven brengt noch het gemeenschapsrecht, noch het nationale recht (waaronder de Wet op de kansspelen) de verplichting mee de vergunningen al dan niet periodiek «openbaar aan te besteden». In de huidige praktijk wordt een semi-permanente vergunning in beginsel opnieuw verleend aan de bestaande vergunninghouder. Alleen in het geval dat de vergunninghouder de vergunning misbruikt of aangeeft geen prijs te stellen op verlenging wordt een procedure gestart om een nieuwe vergunninghouder te vinden. Dit was in 2008 niet het geval, zodat de vergunning opnieuw aan dezelfde

organisatie verleend is. De vergunningaanvraag van de derde partij is afgewezen, de bezwaarprocedure daartegen loopt nog.

5

Zie mijn antwoord op vraag 3 en 4.

6

Deze observatie is onjuist, de positie van SGR en NDR is gelijkwaardig: beide organisaties zijn in zekere mate monopolist. SGR heeft een monopolie op het aanbieden aan het Nederlandse publiek van weddenschappen op draf- en renkoersen; haar positie is te vergelijken met die van De Lotto op het gebied van andere sporten. NDR heeft een monopolie op het organiseren van draf- en rensport in Nederland; haar positie is te vergelijken met die van andere landelijke sportbonden zoals de KNVB. De financiële problemen bij de NDR vloeien vooral voort uit de (om verschillende redenen) teruglopende animo voor draf- en rensportwedstrijden en het wedden daarop. De huidige surseance van betaling is daarvan een direct gevolg. Voor de omvang van de lagere afdracht aan NDR verwijs ik u naar mijn antwoord op vraag 2.

7

Nee, daarvan is geen sprake. Het Nederlandse kansspelbeleid is erop gericht de kennelijk bestaande speelzucht, in dit geval de vraag naar het wedden op paarden, te kanaliseren door te voorzien in een goed gereguleerd legaal aanbod. Voor wat betreft de handelwijze in de zomer van 2008 verwijs ik u naar mijn antwoorden op de vragen 2 en 3.

8

De gevolgen voor de arbeidsmarkt van een eventueel faillissement zijn niet goed aan te geven, omdat niet duidelijk is in hoeverre andere bedrijven en organisaties het door een eventueel faillissement ontstane gat in de markt zullen opvullen.

9

Zoals ik heb aangegeven in mijn antwoord op vraag 2 is de huidige situatie niet door een omissie in de regelgeving ontstaan maar door de jarenlange teruggang in belangstelling voor de draf- en rensport. Op 3 juni 2009 hebben mijn ambtenaren samen met een ambtenaar van VWS al met het bestuur van de stichting NDR over de

ontstane financiële situatie gesproken. Uit dit gesprek bleek dat gelet op de verantwoordelijkheden van de overheid voor kansspelen en de sport er geen reële mogelijkheden zijn om de financiële problemen te verlichten.